

Országgyűlés Hivatala

Irományszám: K/11686

Érkezett: 2016 AUG 08.

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

Kövér László

az Országgyűlés elnöke részére

Írásbeli kérdés

Helyben

Tisztelt Elnök Úr!

Az Alaptörvény 7. cikk (2) bekezdése alapján, figyelemmel az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 42. § (8) bekezdésére, valamint az egyes házszabályi rendelkezésekről szóló 10/2014. (II. 24.) OGY határozat 124. § (1) bekezdésére, írásbeli kérdést kívánok benyújtani Dr. Polt Péter Urhoz:

2018-ban is csalhatnak?

Tisztelt Legfőbb Ügyész Úr!

A választások tisztességessége megőrzésének követelménye arra is ki kell terjedjen, hogy a választások során a közpénzek felhasználása milyen feltételrendszer és milyen gyakorlat szerint történik.

Erős a gyanú, hogy egyes pártok csak a költségvetési támogatás elnyerésére használják fel a választásokat, majd eltűnnek, egyes politikai szereplők pedig alkalmanként más és más szervezeti keretet teremtve, újra és újra megkísérik megcsapolni a közforrásokat. Ez magában hordozza választási bűncselekmények elkövetésének lehetőségét, hiszen nem áll valódi társadalmi támogatás az ilyen pártok mögött. Sőt tevékenységük – mint ezt a Terézvárosban leleplezett választási csalás is igazolja – pont azt célozza, hogy egyes jól körülhatárolható politikai erők, így a Fidesz számára kedvezőbb viszonyokat teremtsen, megosztva konkurenseik szavazótáborát, s ezért jár nekik jutalmul az állami támogatás.

Konkrétan:

1. A 2013. évi LXXXVII. törvény, az országgyűlési képviselők választása kampányköltségeinek átláthatóvá, tételéről szóló jogszabály (a továbbiakban: Kftv.), illetve a 69/2013.(XII:29) NGM rendelet alapján jogosult az egyéni jelölt,

valamint a párt, mint országos listát állítani tudó jelölő szervezet kampányköltségeinek fedezésére állami támogatást igénybe venni. A Kftv. 8. §(4) bekezdés a) pontja szerint az egyéni jelölt köteles a támogatást visszafizetni, ha a választáson a rá leadott szavazatok száma nem éri el a 2%-ot.

A jelöltállítás szabályát a 2011. évi CCIII. törvény, az országgyűlési képviselők választásáról szóló jogszabály (a továbbiakban: Vjt.) határozza meg. A Vjt. 6. §-a szerint az egyéni képviselő akkor válhat jelöltté, ha legalább 500 választópolgár érvényes ajánlásával rendelkezik az adott körzetben.

Magyarország választókorú népessége jelenleg mintegy 8 240 000 fő. Ez – figyelemmel a 106 egyéni választókörzetre – egyéni jelöltenként átlagosan 78 ezer választásra jogosult embert jelent. Míg a jelöltté váláshoz kb. a választók 0.64%-ának támogatása szükséges, addig a költségvetési támogatásra való jogosultsághoz annak háromszorosa, 2% az elvárás. Ez nyilván nem biztosít esélyegyenlőséget.

Kérdés:

Egyetért-e Ön azzal, hogy a választások tisztességessége érdekében azonos feltételhez kell kötni az egyéni indulók jelöltté válásának és költségvetési támogatásának követelményét?

2. Az egyéni jelölteknek kockázatot kell vállalniuk, hiszen csak utólag, megfelelő választási eredmény elérése esetén válnak véglegesen jogosulttá költségvetési támogatásra. Sőt ez akkor is így van, ha támogatási keretüket átengedik jelölő szervezetüknek. A Kftv. 8/A. §(4) bekezdés a) pontja szerint a párt köteles visszafizetni az ilyen támogatást, ha az egyéni jelölt nem éri el a szükséges mértékű szavazatarányt a választáson. De mi történik akkor, ha közben a szervezet megszűnik, vagy ugyan tovább működik, de értelemszerűen nem rendelkezik a visszafizetéshez elegendő vagyonnal, bevétellel? A párt tagjait csak tagdíjuk mértékéig lehet kötelezni befizetésre, de azt is csak tagsági viszonyuk fennállta alatt.

Kérdés:

Egyetért-e Ön azzal, hogy a választások tisztességessége érdekében az egyéni jelöltek költségvetési támogatásának visszafizetéséért az egyéni jelölt akkor is feleljen, ha annak felhasználását átengedte jelölő szervezetének?

3. A Kftv.3. §(1) bekezdése meghatározza a pártok költségvetési támogatásának mértékét. A jelöltállítás függvényében ez az összeg elérheti az 597 millió Ft-ot, illetve az éves infláció mértékével növelt forrás a következő választások alkalmával tovább emelkedhet. A pártok azonban nem kell, hogy kockázatot vállaljanak, a támogatás véglegessé válásának nincs utólagos feltétele. Felmerülhet az is, vajon hogyan tudnak jelöltek állítani, ha az eredmények alapján nincs vagy marginális a társadalmi támogatottságuk?

Kérdés:

Szolgálja-e a választások tisztességességét az, hogy a pártok úgy jutnak költségvetési támogatáshoz, hogy nincs mögöttük még a minimálisan elvárható társadalmi támogatottság sem?

4. A Kftv. 8/A. §(3) bekezdése szerint a párt köteles a szabálytalanul felhasznált, elszámolt költségvetési támogatás kétszeresét visszafizetni. Sok társadalmi támogatás nélküli politikai szervezet szűnik meg, üresedik ki egy-egy választást követően. Vajon hogyan lehetséges a törvényi előírás szerint érvényesíteni a visszafizetési kötelezettséget az ilyen jelölőszervezet esetén, ha nyilvánvalóan megszűnnek, esetleg vagyon és bevétel nélkül tovább vegetálnak?

Kérdés:

Szolgálja-e a választások tisztességességét az, hogy a pártok törvénysértő tevékenységének csak egy érvényesíthetetlen visszafizetési kötelezettség a szankciója?

5. Általános gyakorlat, hogy egy szervezet tevékenységéért annak vezetője, vezetősége felel, mind polgárjogi, mind büntetőjogi értelemben, persze személyes közrehatása alapján.

A pártok választási költségvetési támogatásának kapcsán, különösen a visszafizetési kötelezettséggel összefüggésben azonban a törvények nem fogalmazzak meg ilyen felelősséget, nincs a vezetők számára magasabb követelmény, anyagi felelősség meghatározva, miközben elméletileg egy egész ország irányításának terhe nyomná vállukat sikerük esetén.

Kérdés:

Egyetért-e Ön azzal, hogy a választások tisztességessége megköveteli, hogy a pártok vezetőinek felelőssége kiterjedjen a költségvetési támogatások feltételeinek megszegése esetén a visszafizetés kötelezettségére is?

6. A Kftv. 8/C. §(1) és (2) bekezdése esetén a párt, illetve a Kftv. 8. §(4) bekezdés b) pontja szerint a jelölt vissza kell fizesse a költségvetési támogatást, ha kiesik. Abban az esetben, ha a párt utóbb, a jelölt akarata ellenében idézi elő az egyéni jelölt kiesését, míg a költségvetési támogatást közvetlenül a jelölt használja fel, lehetőség nyílik arra, hogy mást terheljen a visszafizetés felelőssége, mint aki a kötelezettség keletkezéséért felelős. Természetesen az olyan szabályozás is alkalmatlan lenne, amely kijátszhatóvá tenné a visszafizetési kötelezettséget a párt és az egyéni jelölt erre irányuló tisztességtelen együttműködése következtében.

Kérdés:

Tisztességes-e a jelenlegi szabályozás tekintetben, hogy a kieső jelölt akkor is anyagilag felelős a visszafizetésért, ha a jelölőszervezet felelős a kiesésért?

Tisztelt Legfőbb Ügyész Úr!

Most is számos visszaélésre alkalmas kérdést vettem fel a választások jövőbeni lebonyolításának tisztességessége érdekében. Mivel általános tapasztalat, hogy a jogalkotó által elrontott szabályozás vagy a szándékosan hagyott kiskapuk érdekeltséget teremtenek a visszaélésekre, és a költségvetési támogatás az egyik legerősebb motiváció a választási csalás elkövetésére, ezekben az esetekben is érdekelne, indokoltnak látja-e, hogy a jelenlegi szabályozási környezet átalakuljon, jobban szolgálja, védje a korrekt jelölteket, jelölő szervezeteket? Ha pedig szükséges Ön szerint is módosítani a jogszabályokon, akkor kezdeményezi-e azok megváltoztatását, hogy később, például a 2018. évi országgyűlési választásokon már ne merülhessen fel – legalább is eme szempontok miatt – az eredmények tisztességtelen befolyásolásának – ma még alappal a Kormányra és a kormányzati többségre nehezedő – vádja.

Várom részletes válaszát.

Budapest, 2016.08.08.

Tisztelettel:

Kunhalmi Ágnes
országgyűlési képviselő